

Gastroenterologie / Gastroenterology

Lexikální cvičení / Exercises

1. Spojte otázky a odpovědi. / Match questions and answers.

1. Co zvracíte?
2. Pijete černou kávu?
3. Kam bolesti vystřelují?
4. Změnilo se nějak vyprazdňování?
5. O kolik jste zhubnul?
6. Jak dlouho trvají bolesti?
7. Jakou barvu má stolice?
8. Jaké jsou ty bolesti?

a) Mám o tři kila méně.
b) Je úplně tmavá.
c) Chvíli, pak přestanou.
d) Včera krev, dnes žluč.
e) Už ne, dávám si do ní mléko.
f) Cítím křeče a pálení.
g) Do pravé hýždě.
h) Chodím teď na velkou častěji než dřív.

2. Doplňte vhodné slovo ve správném tvaru. / Fill in a suitable word in the correct form.

1. Máte _____ k jídlu?
2. _____ bolestivé nucení na stolici?
3. Máte _____ stolici?
4. Kam bolest _____ – Do zad.
5. Jak dlouho _____ ty bolesti?
6. Změnilo se vyprazdňování? _____ se pravidelně?
7. _____ vám plyny?
8. Měl jste infekční _____
9. Změnila se vaše _____? – Teď _____ 68 kilogramů.
10. Máte _____ žáhy? – Žáha mě _____ skoro po každém jídle.
11. _____ vám černá káva?
12. Jedl jste něco předtím, než _____ bolesti?

3. Doplňte otázku lékaře. / Complete the doctor's question.

1. _____?

Ne, ale měl jsem žaludeční vředy.

2. _____?

90 kilo.

3. _____?

Někdy mám průjem, někdy zácpu.

4. _____?

Dvě až tři piva.

5. _____?

Dlouho jsem se nevážil, ale myslím, že ne.

6. _____?

Ano, mám o pět kilo víc.

7. _____?

Obědval jsem.

4. Popište části trávicí soustavy. / Describe the parts of the digestive system.

1. _____

2. _____

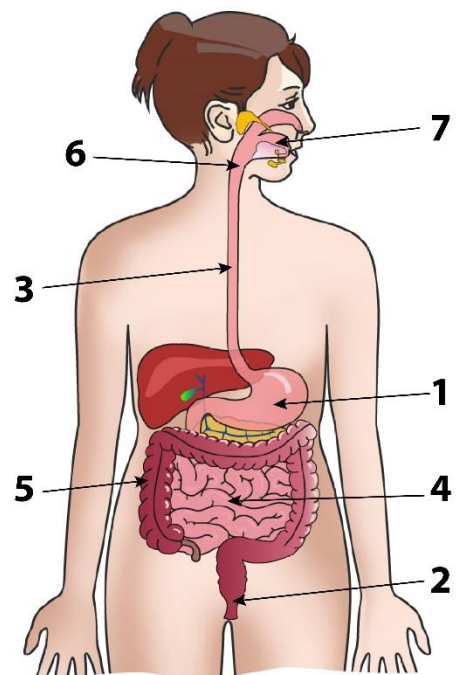
3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____



Dialog 1 – Žlučníkový záchvat / A gallbladder attack

Lékař: Dobrý den, paní Nováčková. Co pro vás mohu udělat?

Pacientka: Pane doktore, mám hrozné bolesti břicha. Je jako kámen a taky nafouklé.

Lékař: Kde přesně vás to bolí?

Pacientka: Vpravo pod žebry.

Lékař: Jak dlouho ta bolest trvá?

Pacientka: Začalo to bolet včera pozdě večer. Celou noc jsem nespala.

Lékař: Šíří se bolest někam jinam?

Pacientka: Vystřeluje to až do zad pod pravou lopatku.

Lékař: Po čem ty potíže začaly? Jedla jste něco dráždivého nebo mastného?

Pacientka: Slavili jsme manželovy šedesátiny, grilovali jsme maso a klobásy. Za několik hodin se mi udělalo špatně, několikrát jsem zvracela.

Lékař: Vzala jste si nějaký lék?

Pacientka: Vzala jsem si pár kapek Algifenu, ale pomohlo to jen na chvíli.

Lékař: Mohla jste dnes něco jíst?

Pacientka: Zkusila jsem si vzít pár sucharů a pila jsem hořký čaj. Ale skoro všechno jsem vyzvracela.

Lékař: Měla jste podobné potíže už dřív?

Pacientka: Někdy mi bývá po jídle těžko. Ale tak intenzivní bolet jsem nezažila.

Lékař: Paní Nováčková, lehněte si na lehátko a pokrčte nohy. Bolí to, když tady zatlačím?

Pacientka: Au, bolí to hodně.

Lékař: Vypadá to na žlučníkový záchvat. Pošlu vás na ultrazvuk. Budete muset držet přísnou dietu.

5. Přečtěte si dialog ještě jednou a dokončete věty. /
Read the dialogue again and complete the sentences.

1. Co pro vás mohu _____?
2. Kde přesně to _____?
3. Jak dlouho ta bolest _____?
4. Kam se bolest _____?
5. Po čem ty potíže _____?
6. Jedla jste něco _____?
7. Bolí to, když tady _____?

6. Doplňte do vět vhodná slova. / *Complete the sentences with suitable words.*

1. Bolest _____ z pravého podžebří pod pravou _____.
2. Celou noc jsem _____.
3. Za několik hodin po jídle se mi _____ špatně.
4. Paní Nováčková měla pocit _____ břicha.
5. Vypadá to na žlučnický _____.
6. Měla jste _____ potíže už dřív?
7. Musíte držet přísnou _____.
8. Paní Nováčková, _____ si na lehátko a _____ nohy.
9. Lékař _____ paní Nováčkovou na ultrazvuk.

Dialog 2 – Pacient s karcinomem pankreatu / A patient with pancreatic cancer

Lékař: Dobrý den, pane Horáku. Přicházíte na doporučení praktického lékaře.

Pacient: Dobrý den, pane doktore. Byl jsem tam dnes ráno, vůbec se necítím dobře.

Lékař: Můžete mi své potíže popsat?

Pacient: Už několik dní mám zažloutlé bělmo a taky kůži. Taky mě pobolívá břicho. Myslel jsem si, že to přestane samo, ale je to pořád horší. Včera jsem si změřil teplotu a měl jsem 37.8°C.

Lékař: Kde vás to břicho bolí?

Pacient: Tady, nad pupkem.

Lékař: Položte se na lehátko, vyšetřím vás. Bolí to, když tady zatlačím?

Pacient: Ano, trochu.

Lékař: A bolí to tady pod pravým žebrem?

Pacient: To ani ne.

Lékař: Jak dlouho máte ty bolesti?

Pacient: Určitě tak dva měsíce. Teď je říjen, v srpnu jsme byli na dovolené a to už jsem cítil, že něco není v pořádku.

Lékař: Cítíte bolest i někde jinde?

Pacient: Taky mě bolí bedra, ale to je asi od námahy, ne?

Lékař: Bolest bederní páteře může s vašimi potížemi souviset. Jaká je ta bolest?

Pacient: Spíš tupá.

Lékař: Všiml jste si, jakou barvu má vaše moč?

Pacient: Pár dní plně tmavou, ale stolice je spíš světlejší.

Lékař: Pane Horáku, změnila se vám váha v poslední době?

Pacient: To ano. Hubnu a nevím proč. Jím pořád stejně...

Lékař: Kouříte, pijete alkohol?

Pacient: Ano, jsem kuřák. Piju pivo, tak dvě tři denně.

Lékař: Kolik cigaret za den vykouříte?

Pacient: Obvykle tak deset, o víkendu víc.

Lékař: Pane Horáku, musíme udělat další vyšetření. Půjdete na ultrazvuk a CT břicha.

7. Přečtěte si dialog a označte následující tvrzení jako pravdivá (P) nebo nepravdivá (N). /
Read the dialogue and decide whether the following statements are true (P) or false (N).

- | | | |
|---|---|---|
| 1. Pan Horák půjde k praktickému lékaři. | P | N |
| 2. Pan Horák má normální barvu kůže. | P | N |
| 3. Pan Horák má zvýšenou teplotu. | P | N |
| 4. Pana Horáka bolí břicho necelé dva měsíce. | P | N |
| 5. Pan Horák má bolesti zad. | P | N |
| 6. Pan Horák váží pořád stejně. | P | N |
| 7. Pan Horák kouří každý den deset cigaret. | P | N |

8. Přečtěte si dialog a dokončete věty jedním slovem. /
Read the dialogue and complete each sentence with one word.

1. Můžete mi ty potíže _____?
2. Bolí to tady pod pravým _____?
3. Bolí to, když tady _____?
4. Pan Horák má tmavou _____.
5. Kolik cigaret za den _____?
6. Musíme udělat další v _____.

9. Přečtěte si dialog ještě jednou a doplňte do vět chybějící slova. Začněte uvedeným písmenem /
Read the dialogue again and complete the sentences with missing words. The first letter of each word is given.

1. Pan Horák přichází na d _____ praktického lékaře.
2. Pan Horák má z _____ bělmo a taky kůži.
3. Pana Horáka bolí břicho nad p _____.
4. Bolest b _____ páteře může s vašimi potížemi souviset.
5. Změnila se vám v _____ v poslední době? – Ano, zhubl jsem.
6. Pan Horák h _____, i když jí normálně.
7. Lékař navrhuje u _____ břicha.

Text – Náhlá příhoda břišní / Text – Acute abdomen

Termínem náhlá příhoda břišní (NPB, též "akutní břicho") se označuje náhlá, vážná bolest břicha trvající méně než 24 hodin. Vyžaduje urgentní specifické diagnostikování a často také chirurgický zákrok. K symptomům patří bolest, subfebrilie, popř. febrilie, tachykardie, nauzea, zvracení, vzedmuté břicho a tuhá až napjatá břišní stěna. Pacient často zaujímá úlevovou polohu.

Pacienti jsou kromě fyzikálního vyšetření také vyšetřeni pomocí ultrazvuku, rentgenu a/nebo počítačové tomografie – CT břicha.

Provádí se také úplný krevní obraz kvůli charakteristickým nálezům, například zvýšení hladiny bílých krvinek při apendicitidě.

Mezi nejčastější diagnózy při náhlé příhodě břišní například patří:

- akutní apendicitida
- akutní peptický vřed a jeho komplikace
- akutní cholecystitida
- akutní pankreatitida
- akutní intestinální ischemie
- akutní divertikulitida
- akutní peritonitida
- ileus
- akutní pyelonefritida.

10. Spojte adjektiva a substantiva. / Match adjectives and nouns.

1. chirurgický
2. vzedmuté
3. bílá
4. břišní
5. počítačová
6. náhlá
7. úlevová
8. krevní
9. fyzikální
10. charakteristický

a) nález
b) obraz
c) vyšetření
d) zákrok
e) bolest
f) poloha
g) stěna
h) břicho
i) krvinka
j) tomografie

11. Doplňte do vět správné slovo z nabídky. Jeho formu neměňte. /
Select the right word to complete the sentence. Do not change the form of the word.

vzedmuté, patří, počítačová, úlevovou, chirurgickou, napjatou

1. Co _____ mezi nejčastější diagnózy NPB?
2. NPB často vyžaduje _____ léčbu.
3. CT břicha je _____ tomografie.
4. Pacient může mít _____ břicho a _____ břišní stěnu.
5. Pacient zaujímá _____ polohu.

12. Přečtěte si text a vytvořte správná spojení. / Read the text and match halves of sentences.

1. cholecystitida
2. divertikulitida
3. peritonitida
4. pyelonefritida
5. ileus
6. pankreatitida
7. apendicitida

a) zánět pobřišnice
b) zánět slepého střeva
c) zánět ledvin
d) neprůchodnost střev
e) zánět žlučníku
f) zánět střevní výchlípky
g) zánět slinivky břišní

Kazuistika / Case history

21letá žena, svobodná, bezdětná. Přijata na chirurgickou kliniku v dopoledních hodinách s anamnézou 10 hodin trvajících bolestí břicha, které začaly večer před přijetím, byly zpočátku lokalizované v epigastriu a poté se za několik hodin přesunuly do pravého podbříšku. Od té doby bolesti trvají, zhoršují se při otřesech břicha a chůzi. Zvracela 1x, plyny přestaly odcházet, teplotu si měřila, **v den přijetí ráno měla 37,3 °C**. Gynekologické obtíže popírá.

OA: vážněji nestonala, v dětství plané neštovice a příušnice

Abuzús: nekouří, alkohol jen příležitostně

RA: otec i matka žijí, otec má léčenou hypertenzi, matka je po apendektomii

FA: léky žádné neužívá

Fyzikální vyšetření: P 98/ min., TK 120/85, T 37,6 °C. Palpační bolestivost v podbříšku vpravo, naznačeno ohraničené dráždění peritonea. Vlevo je břicho zcela měkké, prohmatné a nebolestivé.

13. Jak se lékař ptal, aby získal informace od pacientky? /

What questions did the doctor ask in order to get information from the patient?

1. Máte nějaké děti?

2. _____ ?

3. _____ ?

4. _____ ?

5. _____ ?

6. _____ ?

7. _____ ?

8. _____ ?

9. _____ ?

10. _____ ?

14. Přečtěte si kazuistiku a odpovězte na otázky. / *Read the case history and answer the questions.*

1. Na kterém oddělení je pacientka hospitalizovaná?
2. Jaký měla pacientka tlak?
3. Kde ji bolí břicho?
4. Jak dlouho trvají bolesti?
5. Při čem se bolesti zhoršují?
6. Je kuřačka?
7. Kdo z rodiny má vysoký krevní tlak?
8. Prodělala nějaké vážné onemocnění?